

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

**KANSAINVÄLISYYSOSAAMISEN KEHITTÄMINEN
KORKEAKOULUTUKSESSA, arviointiasiantuntija Niina Nurkka**

Esityksen sisältö

1. Esityksen tausta ja tavoitteet
2. Opiskelijoiden kansainvälistyminen
3. Opetushenkilöstön kansainvälistyminen
4. Pedagogisten johtajien ja korkeakoulujen kansainvälistyminen
5. Johtopäätöksiä ja kehittämissuosituksia

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Arvioinnin tavoitteet ja aineistot

**Arvioinnin tulokset perustuvat
Korkeakoulupedagogiikan tila
ja uudistaminen –arvioinnin
aineiston jatkoanalyysiin.**

KORKEAKOULUPEDAGOGIIKAN TILA JA UUDISTAMINEN -ARVIOINTI

Auli Toom | Tuula Heide | Ville Jäppinen | Asko Karjalainen
Kimmo Mäki | Päivi Tynjälä | Mira Huusko | Niina Nurkka
Sanna Vahtivuori-Hänninen | Aino Karvonen

JULKAISUT 22:2023

Arvioinnin systeminen ja monimenetelmällinen design

SYSTEEMISET TASOT	ARVIOINNIN YLEISET KOHTEET	ARVIOINTIAINEISTOT
VALTAKUNNALLINEN TASO - METATASO	<ul style="list-style-type: none">▪ Pedagogiset linjaukset ja toimintamallit▪ Opetussuunnitelmaprosessit▪ Opetus-, ohjaus- ja arviointimenetelmät▪ Digitalisaatio opetuksessa ja oppimisessa▪ Koulutuksen työelämänäkökulma▪ Opetuksen ja koulutuksen kehittäminen▪ Korkeakoulujen yhteistyö pedagogiikan kehittämisessä▪ Opettajien pedagogisen osaamisen tukeminen ja koulutustarjonta	Fokusryhmähaastattelut, työpajat ja kehittämisseminaari
KORKEAKOULUN TASO - MAKROTASO		Korkeakouluille suunnattu kysely ja fokusryhmähaastattelut
TIEDEKUNTATASO / KOULUN / OSASTON TASO / MESOTASO		Pedagogisille johtajille suunnattu kysely ja työpajat
OPISELIJOIDEN JA OPETTAJIEN TASO - MIKROTASO		Opiskelijoille ja opettajille suunnatut kyselyt, fokusryhmähaastattelut ja työpajat

Arviointiaineistot

**Kyselyt eri
systemisille tasoille**
Opiskelijakysely (N = 7 506)
Opettajakysely (N = 3 064)
Pedagogisten johtajien
kysymykset (N = 371)
Korkeakoulukysely (N = 36)

Kehittämisseminaari

**Taustakysely
korkeakouluille (N = 36)
ja kuulemiset**

**Työpajat kuudessa
korkeakoulussa ja
fokusryhmähaastattelut**

Arviointikysymykset

- Millaisia näkemyksiä **opiskelijoilla** on kansainvälistymismahdollisuuksistaan korkeakouluissa?
- Millaista opetukseen liittyvää kansainvälistä toimintaa korkeakoulujen **opetushenkilöstö** tekee?
- Millaista korkeakoulupedagogiikkaan liittyvää kansainvälistä yhteistyötä **korkeakoulut** tekevät?

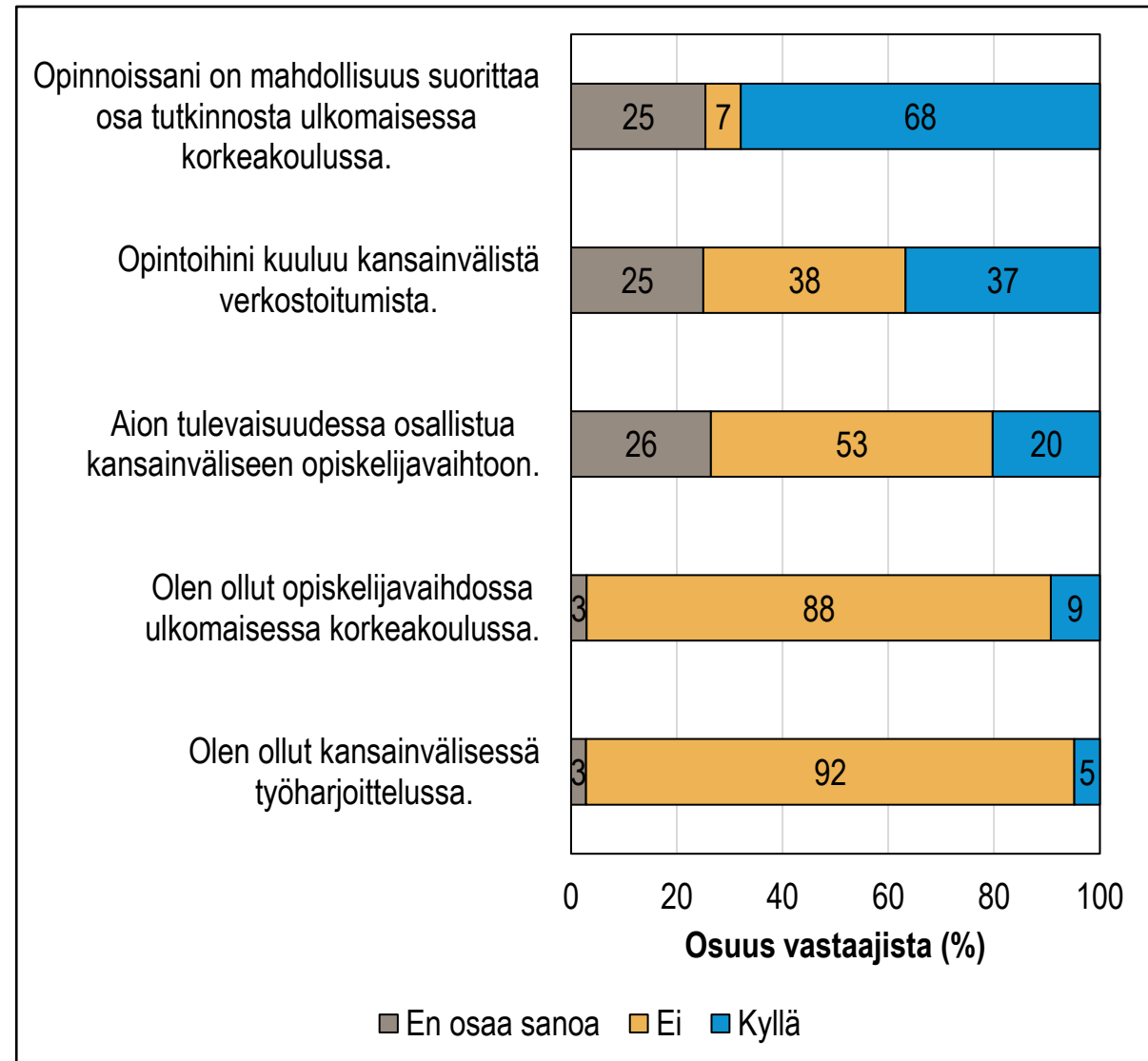

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Opiskelijoiden kansainvälistyminen

Yliopisto-opiskelijoiden kansainvälistyminen

- 68 % yliopisto-opiskelijoista vastasi, että osa tutkinnosta on mahdollista suorittaa ulkomaisessa korkeakoulussa.
- 37 % yliopisto-opiskelijoista vastasi, että opintoihin kuuluu kansainvälistä verkostoitumista ja 38 %, että ei kuulu.
- Vain harva opiskelija oli ollut opiskelijavaihdossa ulkomaisessa korkeakoulussa (9 %) tai kansainvälisessä työharjoittelussa (5 %).
- Yli puolet (53 %) yliopisto-opiskelijoista ei aikonut tulevaisuudessa osallistua kansainväliseen opiskelijavaihtoon.

Yliopisto-opiskelijat: mahdollisuus suorittaa osa tutkinnosta ulkomailta

- Pääasiassa englannin kielellä opiskelevat (72 %), miehet (72 %) ja maa- ja metsätalousalan opiskelijat (81 %) vastasivat, että heidän opinnoissaan on mahdollisuus suorittaa osa tutkinnosta ulkomaisessa korkeakoulussa.
- Huomattavan paljon en osaa sanoa -vastauksia.
- Vähiten kyllä-vastauksia oli lääketieteen alalla, jossa vain 43 % vastasi kyllä. 31 prosenttia lääketieteen opiskelijoista ei osannut sanoa, onko opintoja mahdollista suorittaa ulkomaisessa korkeakoulussa.
- Yliopistoittain kyllä-vastaukset vaihtelivat 57-88 prosentin välillä.

Taustatiedot		Yliopisto-opiskelijoiden vastaukset					
		Kyllä		Ei		En osaa sanoa	
		n	%	n	%	n	%
Tutkinnon pääasiallinen kieli	suomi (n = 2 636)	1741	66	181	7	714	27
	ruotsi (n = 229)	160	70	12	5	57	25
	englanti (n = 1 127)	810	72	74	7	243	22
Sukupuoli	nainen (n = 2 538)	1683	66	170	7	685	27
	mies (n = 1 302)	931	71	89	7	285	22
	muut (n = 208)	137	66	15	7	56	27
Koulutusala (suhteellisesti eniten kyllä-vastauksia)	maa- ja metsätalousala (n = 53)	43	81	-	-	10	19
	kauppa, hallinto ja oikeustiede (n = 496)	387	78	30	6	79	16
	tekniikan ala (n = 882)	660	75	49	6	173	20
Yliopisto	Hanken (n = 42)	37	88	1	2	4	9
	Tampereen yo (n = 212)	120	57	28	13	64	30

Yliopisto-opiskelijat: opintoihin kuuluu kansainvälistä verkostoitumista

- Eniten opintoihin kuului kansainvälistä verkostoitumista kaupan, hallinnon ja oikeustieteen (46 %) opiskelijoilla, pääasiassa englanniksi opiskelevilla (54 %) ja miehillä (41 %).
- Huomattavan paljon en osaa sanoa -vastauksia.
- Kyllä-vastausten suhteellinen osuus vaihteli yliopistoittain 20 ja 74 prosentin välillä.

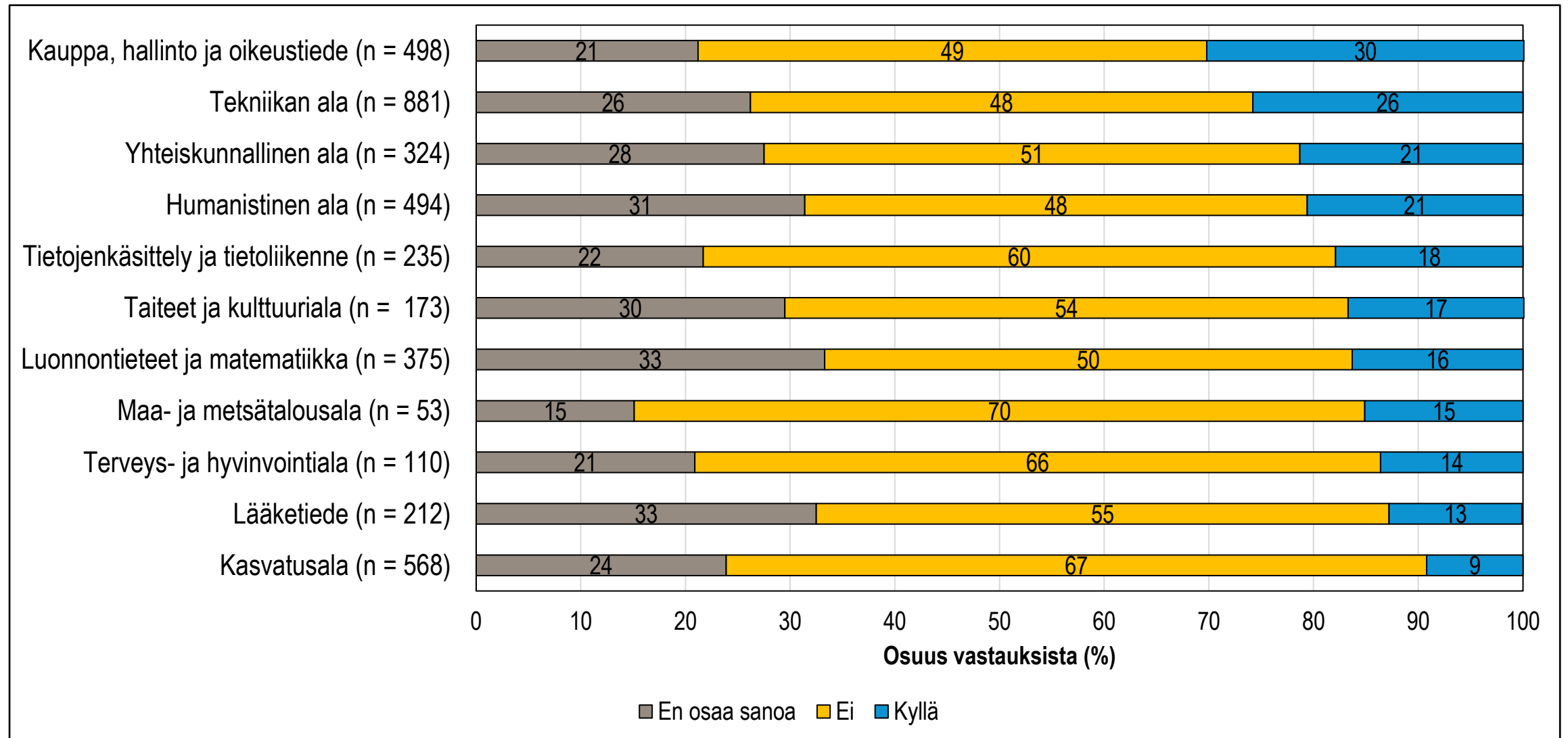
Taustatiedot		Yliopisto-opiskelijoiden vastaukset					
		Kyllä		Ei		En osaa sanoa	
		n	%	n	%	n	%
Tutkinnon pääasiallinen kieli	suomi (n = 2 636)	752	29	1150	44	734	28
	ruotsi (n = 228)	84	37	80	35	64	28
	englanti (n = 1 128)	612	54	314	28	202	18
Sukupuoli	nainen (n = 2 538)	887	35	996	39	655	26
	mies (n = 1 302)	527	41	474	36	301	23
	muut (n = 208)	70	34	83	40	55	26
Koulutusala (suhteellisesti eniten kyllä- vastauksia)	kauppa, hallinto ja oikeustiede (n = 498)	229	46	175	35	94	19
	maa- ja metsätalousala (n = 53)	24	45	16	30	13	25
	taiteet ja kulttuuriala (n = 173)	72	42	55	32	46	27
Yliopisto	Hanken (n = 42)	31	74	7	17	4	9
	Lapin yo (n = 103)	21	20	52	51	30	29

Yliopisto-opiskelijat: aikomus osallistua tulevaisuudessa kansainväliseen opiskelijavaihtoon

- Kaupan, hallinnon ja oikeustieteen opiskelijat (30 %) sekä englannin kielellä pääasiassa opiskelevat (26 %) aikovat osallistua kansainväliseen opiskelijavaihtoon eniten.
- Huomattavan paljon en osaa sanoa -vastauksia.
- Opiskelijoiden aikomus osallistua kansainväliseen opiskelijavaihtoon vaihteli aloittain tarkasteltuna 9–30 %:n välillä.
- Aikomus osallistua kansainväliseen opiskelijavaihtoon vaihteli paljon yliopistoittain (7–31 %).

Taustatiedot		Yliopisto-opiskelijoiden vastaukset					
		Kyllä		Ei		En osaa sanoa	
		n	%	n	%	n	%
Tutkinnon pääasiallinen kieli	suomi (n = 2 643)	464	18	1439	54	740	28
	ruotsi (n = 230)	54	24	111	48	65	28
	englanti (n = 1 128)	291	26	590	52	247	22
Sukuupuoli	nainen (n = 2 545)	502	20	1365	54	678	27
	mies (n = 1 305)	276	21	692	53	337	26
	muut (n = 207)	46	22	104	50	57	28
Koulutusala (suhteellisesti eniten kyllä-vastauksia)	kauppa, hallinto ja oikeustiede (n = 498)	151	30	242	49	105	21
	tekniikan ala (n = 881)	227	26	423	48	231	26
	yhteiskunnallinen ala (n = 324)	69	21	166	51	89	28
Yliopisto	Hanken (n = 42)	13	31	17	40	12	29
	Itä-Suomen yliopisto (n = 106)	7	7	74	70	25	24

Yliopisto-opiskelijat: Aion tulevaisuudessa osallistua opiskelijavaihtoon

Yliopisto-opiskelijoiden näkemyksiä kansainvälisyyden kehittämisestä

”Teknologiaa tulisi hyödyntää enemmän opetuksessa. Lisäksi kansainvälistymistä saisi olla mielestäni enemmän opinnoissa.”

”Kanssaopiskelijoiden aiempi kansainvälisyys- ja kulttuuriosaaminen olisi tärkeää huomioida opinnoissa, ja olisi mahtavaa, jos kurssisisällöissä näkyisi paremmin kanssaopiskelijoiden osaamisen hyödyntäminen kursseilla.”

”Tulisi ylläpitää ja edelleen kehittää mahdollisuuksia lähiopetuksen saamiseen sekä monialaiseen-, työelämä- ja kansainväliseen yhteistyöhön riippumatta opiskelualasta.”

”Yliopisto on jämähtänyt eikä pysy nyky maailman menossa mukana. Esim. yhteistyötä ei tehdä työelämään, verkostoitumismahdollisuudet ovat minimaaliset ja kansainvälisyyttä ei ole huomioitu opinnoissa juurikaan.”

”Oman alani mahdollisuuksia, haasteita ja osaamista työskennellä kansainvälisissä firmoissa tulisi kertoa/mainostaa/opettaa enemmän.”

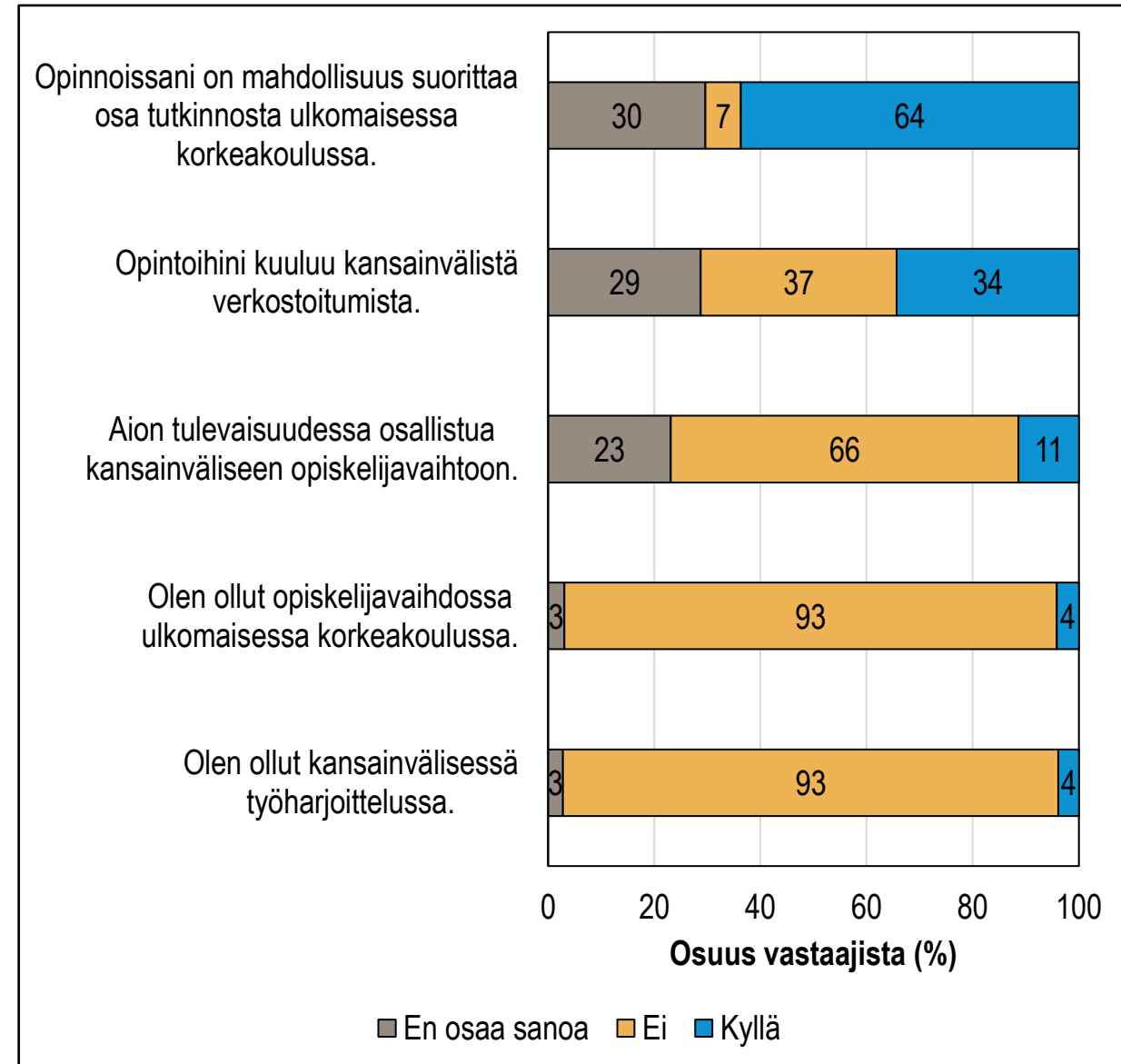
”Kansainvälisyys kuitataan joskus vain sillä, että opintojaksolla on yksi vierailija luento, joka pahimmassa tapauksessa on tallenne parin vuoden takaa eikä edes live luento. Laatu vaihtelee todella paljon eikä ole taattu. Näyttää paperilla hyvältä, käytännössä ei annan tulevaisuuden varalla tarvittua osaamista ja kokemuksia.”

”Kansainvälisyys (järkevät vaihto-ohjelmat myös lääketieteen opiskelijoille), valinnaiskurssit, poikkitieteellisyys, kieliopintomahdollisuudet ja -valikoima.”

”Valmistumisen painetta erityisesti kansainvälisissä maisteriohjelmissa tulisi helpottaa, jotta varsinkin ulkomailta Suomeen muuttaneet opiskelijat saisivat aidon mahdollisuuden verkostoitua ja työllistyä.”

Ammattikorkeakouluopiskelijoiden kansainvälistyminen

- 64 % opiskelijoista vastasi, että osa tutkinnosta on mahdollista suorittaa ulkomaisessa korkeakoulussa.
- 34 % opiskelijoista vastasi, että opintoihin kuuluu kansainvälistä verkostoitumista, kun 37 % vastasi, että ei kuulu.
- Vain harva opiskelija oli ollut opiskelijavaihdossa ulkomaisessa korkeakoulussa (4 %) tai kansainvälisessä työharjoittelussa (4 %).
- 66 % opiskelijoista ei aikonut tulevaisuudessa osallistua kansainväliseen opiskelijavaihtoon.

Amk-opiskelijat: mahdollisuus suorittaa osa tutkinnosta ulkomailta

- Pääasiassa suomen kielellä opiskelevat (64 %) ja taiteiden ja kulttuurialan opiskelijat (80 %) vastasivat suhteellisesti eniten, että heidän opinnoissaan on mahdollisuus suorittaa osa tutkinnosta ulkomaisessa korkeakoulussa.
- Huomattavan paljon en osaa sanoa -vastauksia.
- Ammattikorkeakoulujen väliset erot kyllä-vastausten suhteellisissa osuuksissa olivat suuria (46–86 %).

Taustatiedot		Ammattikorkeakouluopiskelijoiden vastaukset					
		Kyllä		Ei		En osaa sanoa	
		n	%	n	%	n	%
Tutkinnon pääasiallinen kieli	suomi (n = 2 781)	1784	64	190	7	807	29
	ruotsi (n = 200)	127	64	3	2	70	35
	englanti (n = 358)	213	59	32	9	113	32
Sukupuoli	nainen (n = 2 380)	1508	63	163	7	709	30
	mies (n = 825)	526	64	57	7	242	29
	muut (n = 127)	87	69	4	3	36	28
Koulutusala (suhteellisesti eniten kyllä-vastauksia)	taiteet ja kulttuuriala (n = 185)	148	80	5	3	32	17
	palveluala (n = 166)	123	74	7	4	36	22
	kauppa, hallinto ja oikeustiede (n = 721)	486	67	46	6	189	26
Ammattikorkeakoulu	HAMK (n = 92)	79	86	3	3	10	11
	Vaasan amk (n = 81)	37	46	10	12	34	42

Amk-opiskelijat: opintoihin kuuluu kansainvälistä verkostoitumista

- Useimmiten englannin kielellä opiskelevat (65 %) ja palvelualan opiskelijat (52 %) vastasivat, että heidän opintoihinsa kuuluu kansainvälistä verkostoitumista.
- Huomattavan paljon en osaa sanoa -vastauksia.
- Ammattikorkeakoulujen välillä kyllä-vastausten suhteellinen osuus vaihteli paljon (19 ja 80 % välillä).

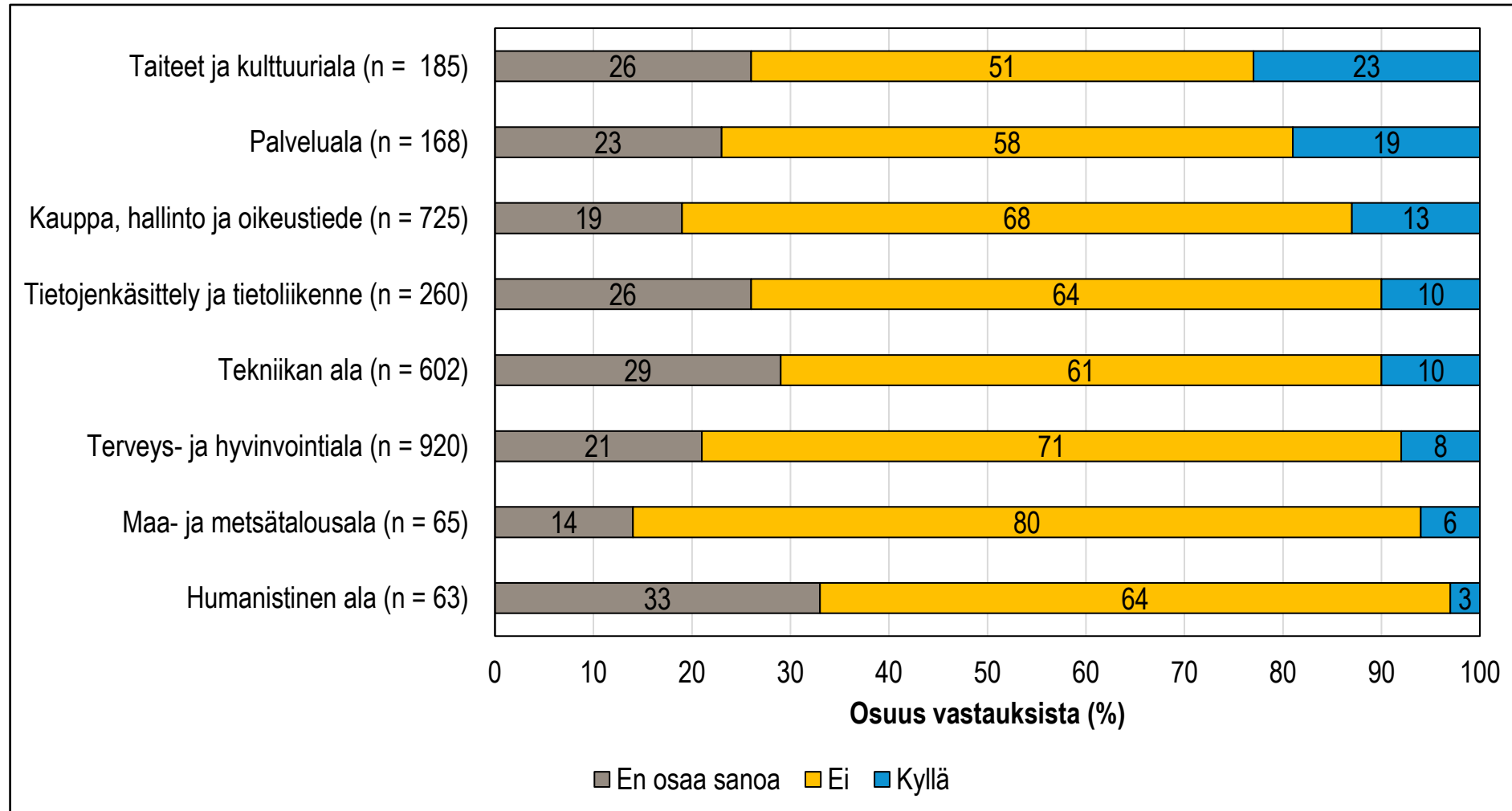
Taustatiedot		Ammattikorkeakouluopiskelijoiden vastaukset					
		Kyllä		Ei		En osaa sanoa	
		n	%	n	%	n	%
Tutkinnon pääasiallinen kieli	suomi (n = 2 781)	817	29	1018	40	846	30
	ruotsi (n = 202)	98	41	48	24	56	28
	englanti (n = 360)	233	65	67	19	60	17
Sukupuoli	nainen (n = 2 384)	813	34	892	37	679	29
	mies (n = 824)	238	34	297	36	244	30
	muut (n = 127)	51	40	39	31	37	29
Koulutusala (yli 50 vastausta)	palveluala (n = 168)	87	52	42	25	39	23
	kauppa, hallinto ja oikeustiede (n = 724)	280	39	254	25	190	26
	humanistinen ala (n = 63)	23	37	19	30	21	33
Ammattikorkeakoulu	Arcada (n = 72)	43	80	18	25	11	15
	DIAK (n = 42)	8	19	24	57	10	24

Amk-opiskelijat: aikomus osallistua tulevaisuudessa kansainväliseen opiskelijavaihtoon

- Opiskelijoista aikoi tulevaisuudessa osallistua kansainväliseen opiskelijavaihtoon eniten pääasiassa englanniksi opiskelevat (30 %) ja taiteiden ja kulttuurialan opiskelijat (23 %).
- Huomattavan paljon en osaa sanoa -vastauksia.
- Ammattikorkeakoulujen väliset erot olivat suuria (4–26 %).

Taustatiedot		Ammattikorkeakouluopiskelijoiden vastaukset					
		Kyllä		Ei		En osaa sanoa	
		n	%	n	%	n	%
Tutkinnon pääasiallinen kieli	suomi (n = 2 789)	248	9	1918	69	623	22
	ruotsi (n = 200)	26	13	113	57	61	31
	englanti (n = 358)	106	30	161	45	91	25
Sukupuoli	nainen (n = 2 383)	249	10	1620	68	514	22
	mies (n = 828)	109	13	498	60	221	27
	muut (n = 128)	22	17	71	55	35	27
Koulutusala (yli 50 vastausta)	taiteet ja kulttuuriala (n = 185)	43	23	94	51	48	26
	palveluala (n = 168)	32	19	98	58	38	23
	kauppa, hallinto ja oikeustiede (n = 725)	95	13	490	68	140	19
Ammatti-korkeakoulu	Savonia (n = 35)	9	26	20	57	6	17
	HUMAK (n = 28)	1	4	16	57	11	39

Ammattikorkeakouluopiskelijat: Aion tulevaisuudessa osallistua opiskelijavaihtoon

Ammattikorkeakouluopiskelijoiden näkemyksiä kansainvälisyyden kehittämisestä

”Samoin kansainväliset opinnot ja työharjoittelut jäänyt olemattomalle mainostukselle.”

”Kansainvälisyyttä ja kestäväää kehitystä enemmän opetukseen.”

”Kansainvälisyyttä, erilaisten ihmisryhmien kohtaamista ja heidän kanssaan toimeen tulemistä. Olisi ihanaa, jos olisi enemmän yhteistyötä muiden koulujen kanssa ja tehdä yhteistyötä eri ammattiryhmien kanssa.”

”Liikkuvuusjaksoille osallistuminen tulisi mahdollistaa myös jokaiselle korkeakouluopiskelijalle. Tällä hetkellä vaihtopaikkoja on vähemmän kuin vaihtoon haluavia ja lyhyille liikkuvuusjaksoille tehdään ennakkovalinta, joka tiputtaa joukosta heikommin opinnoissaan pärjäävät. Opintomenestyksestä riippumatta jokaisella tulee olla mahdollisuus kansainvälistymiseen osana opintojaan.”

”Kansainvälistä yhteistyötä, enemmän yhteistyötä alan työpaikkojen ja alalla työskentelevien ihmisten kanssa. Monialaista tutustumista opiskelijoiden kesken.”

”Kansainvälisyys ja poikkitieteellinen toiminta. Kontaktit jäävät vain oman luokan sisälle, vaikka olisi hyvä saada niitä monipuolisesti muilta aloilta ja maista.”

”Kansainvälisessä ohjelmassa opettajien kielitaito on häpeällisen huonolla tasolla. Vaikuttaa siltä, että Suomi on maa, jossa muodollinen pätevyys ajaa varsinaisen pätevyyden edelle. Kertakaikkisen noloa, näin suomalaisen näkökulmasta.”

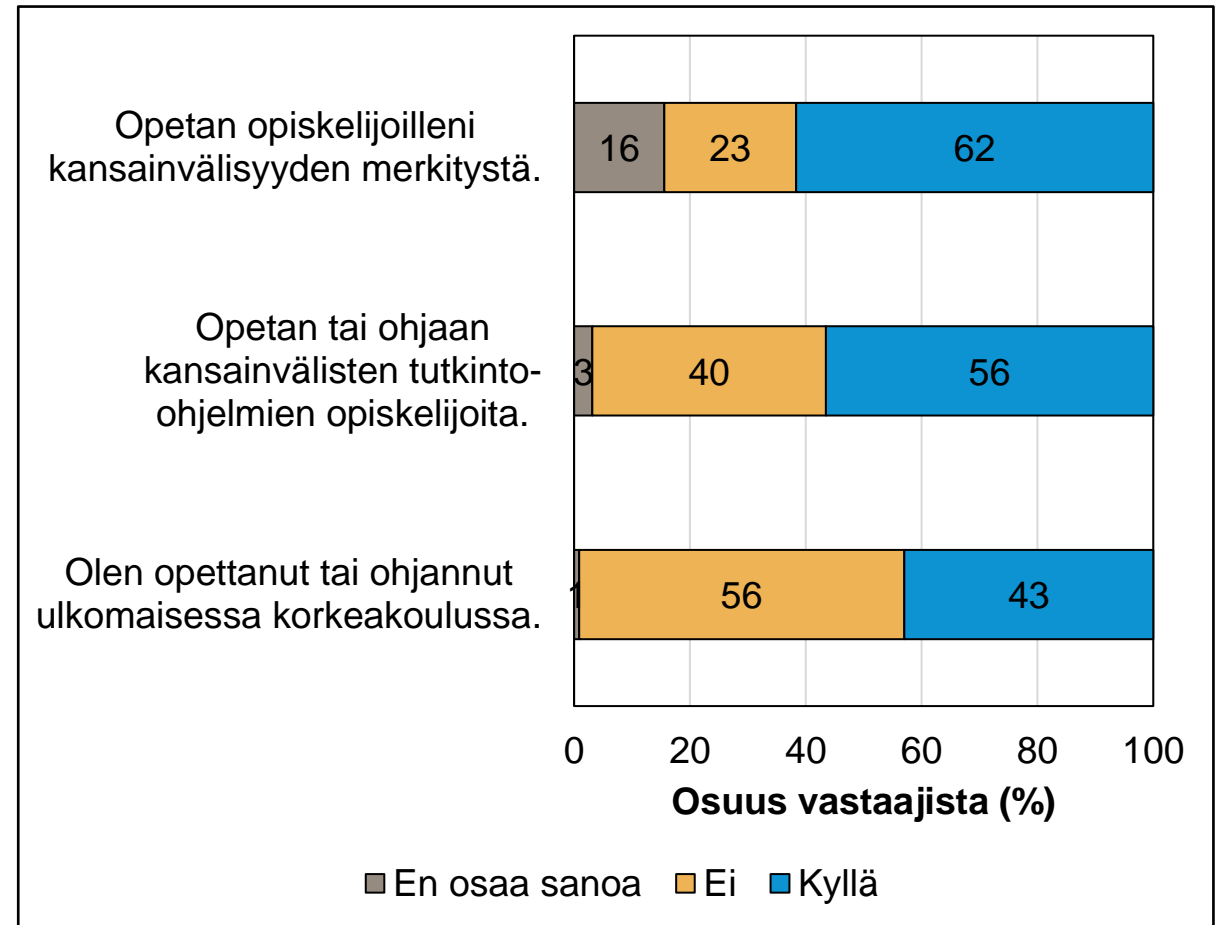

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Opetushenkilöstön kansainvälistyminen

Yliopistojen opetushenkilöstön kansainvälisyys

- 62 % yliopistojen opetushenkilöstöstä vastasi opettavansa opiskelijoilleen kansainvälisyyden merkitystä.
- 56 % yliopistoista työskentelevistä opettajista ohjaa tai opettaa kansainvälisten tutkinto-ohjelmien opiskelijoita.
- 43 % yliopistojen opetushenkilöstöstä on opettanut tai ohjannut ulkomaisessa korkeakoulussa.

Yliopistojen opetushenkilöstö: kansainvälisyyden merkityksen opettaminen opiskelijoille

- Yliopistojen opetushenkilökunnan vastausten mukaan suhteellisesti eniten kansainvälisyyden merkitystä opettavat naiset (63 % kyllä-vastauksia) sekä taiteiden ja kulttuurialan (78 % kyllä-vastauksia) opetushenkilöstö.
- Yliopistojen väliset erot olivat suuria (21 - 84 %).

Taustatiedot		Yliopisto-opetushenkilöstön vastaukset					
		Kyllä		Ei		En osaa sanoa	
		n	%	n	%	n	%
Kaikki yliopistoista vastanneet (n = 1701)		1049	62	387	23	265	16
Sukupuoli	nainen (n = 922)	581	63	204	22	137	15
	mies (n = 674)	404	60	158	23	112	17
	muut (n = 96)	58	60	22	23	16	17
Koulutusala (yli 50 vastausta)	taiteet ja kulttuuriala (n = 89)	68	76	9	10	12	14
	humanistinen ala (n = 236)	167	71	33	14	36	15
	kauppa, hallinto ja oikeustiede (n = 153)	105	69	25	16	23	15
Yliopisto	Taideyliopisto (n = 43)	36	84	2	5	5	12
	Åbo Akademi (n = 48)	10	21	26	54	12	25

Yliopistojen opetushenkilöstö: kv-tutkinto-ohjelmien opiskelijoiden ohjaaminen tai opettaminen

- Yliopistojen opetushenkilöstö opettaa ja ohjaa kansainvälisten tutkinto-ohjelmien opiskelijoita suhteellisesti eniten tietojenkäsittelyn ja tietoliikenteen aloilla (kyllä-vastauksia 80 %).
- Miehet (63 % kyllä-vastauksia) opettavat ja ohjaavat kansainvälisten tutkinto-ohjelmien opiskelijoita enemmän kuin naiset (50 % naisista vastasi kyllä).
- Kyllä -vastauksissa yliopistokohtaiset erot ovat suuria 35–78 %).

Taustatiedot		Yliopiston opetushenkilöstön vastaukset					
		Kyllä		Ei		En osaa sanoa	
Kaikki yliopistoista vastanneet (n = 1703)		n	%	n	%	n	%
Sukupuoli	nainen (n = 921)	459	50	437	47	25	3
	mies (n = 677)	442	65	217	32	18	3
	muut (n = 96)	54	56	32	33	10	10
Koulutusala (yli 50 vastausta)	tietojenkäsittely ja tietoliikenne (n = 71)	57	80	14	20	-	-
	tekniikan ala (n = 212)	158	75	49	23	5	2
	luonnontieteet ja matematiikka (n = 232)	165	71	59	25	8	3
Yliopisto	LUT (n = 46)	36	78	8	17	2	4
	Vaasan yo (n = 20)	7	35	11	55	2	10

Yliopistojen opetushenkilöstö: opettaminen ja ohjaaminen ulkomaisessa korkeakoulussa

- Taiteiden ja kulttuurialalla työskentelevä yliopistojen opetushenkilökunta on opettanut tai ohjannut ulkomaisessa korkeakoulussa useimmiten (64 % kyllä-vastauksia).
- Yliopistojen väliset erot olivat suuria (13–67 prosenttia kyllä-vastauksissa).

Taustatiedot		Yliopistojen opetushenkilöstön vastaukset					
		Kyllä		Ei		En osaa sanoa	
		n	%	n	%	n	%
Kaikki yliopistoista vastanneet (n = 1703)		732	43	956	52	15	0,9
Sukupuoli	nainen (n = 923)	356	39	559	61	8	0,9
	mies (n = 675)	325	42	345	51	5	0,7
	muut (n = 96)	43	45	51	53	2	2
Koulutusala (yli 50 vastausta)	taiteet ja kulttuuriala (n = 89)	57	64	32	36	-	-
	humanistinen ala (n = 235)	126	54	108	46	1	0,4
	yhteiskunnallinen ala (n = 186)	94	51	92	49	-	-
Yliopisto	Taideyliopisto (n = 43)	29	67	14	33	-	-
	LUT (n = 47)	6	13	41	87	-	-

Yliopistojen opetushenkilöstön näkemyksiä kansainvälisyyden kehittämisestä

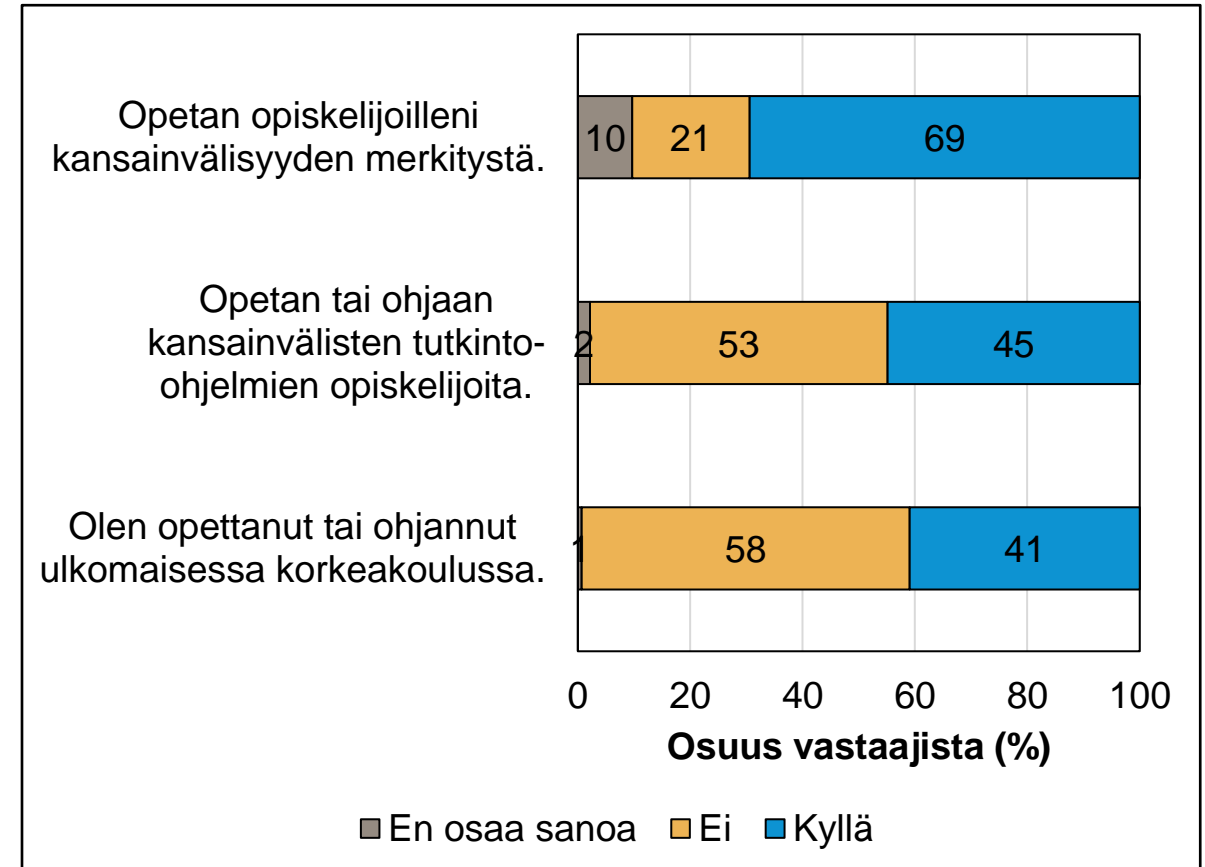
”Eri kieli-, kulttuuri- ja koulutustaustoista tulevien oppijoiden huomioiminen. Tämä pitää sisällään mm. kielitietoisuuden opetuksen kehittämisen (jotta suomea toisena kielenään puhuvilla on aidosti mahdollisuus korkeakoulutukseen Suomessa), suomen opetuksen kehittämisen (jotta esim. englanninkielisen tutkinnon tekevät pystyisivät työllistymään Suomeen) sekä opiskelutaitojen systemaattisemman opetuksen ja tuen tarjoamisen oppijoille (jotta myös ei-akateemisista taustoista tulevat saavat tarvittavat taidot haltuun pystyäkseen suorittamaan korkeakouluopintoja).”

”Nykyinen opintorakenne ei mahdollista reilua vaihtoon lähtöä, rakenteet ovat jäykät ja vaihtoikkunat pieniä.”

”Kansainvälisyys ja vaihtomahdollisuuksien kehittäminen.”

Ammattikorkeakoulujen opetushenkilöstön kansainvälisyys

- 69 % ammattikorkeakoulujen opetushenkilöstöstä vastasi opettavansa opiskelijoilleen kansainvälisyyden merkitystä.
- 45 % ammattikorkeakouluissa työskentelevistä opettajista ohjaa tai opettaa kansainvälisten tutkinto-ohjelmien opiskelijoita.
- 41 % ammattikorkeakoulujen opetushenkilöstöstä on opettanut tai ohjannut ulkomaisessa korkeakoulussa.

Ammattikorkeakoulujen opetushenkilöstö: kansainvälisyyden merkityksen opettaminen opiskelijoille

- Kansainvälisyyden merkitystä opetetaan eniten humanistisella alalla ja palvelualalla (molemmissa 82 % kyllä-vastauksia).
- Kyllä-vastaukset kansainvälisyyden merkityksen opettamisesta opiskelijoille vaihtelivat paljon eri ammattikorkeakoulujen välillä (48–84 %).

Taustatiedot		Ammattikorkeakouluopettajien vastaukset					
		Kyllä		Ei		En osaa sanoa	
		n	%	n	%	n	%
Kaikki ammattikorkeakouluista vastanneet (n = 1 249)		867	69	261	21	121	10
Sukupuoli	nainen (n = 770)	558	72	153	20	59	8
	mies (n = 401)	248	62	98	24	55	14
	muut (n = 69)	54	78	8	12	7	10
Koulutusala (yli 20 vastausta)	palveluala (n = 44)	36	82	6	14	2	5
	humanistinen ala (n = 33)	27	82	5	15	1	3
	kauppa, hallinto ja oikeustiede (n = 232)	179	77	34	15	19	8
Ammatti-korkeakoulu	TAMK (n = 45)	38	84	6	13	1	2
	Novia (n = 25)	12	48	11	44	2	8

Ammattikorkeakoulujen opetushenkilöstö: kv-tutkinto-ohjelmien opiskelijoiden ohjaaminen tai opettaminen

- 68 % tietojenkäsittelyn ja tietoliikenteen alan opettajista ja 49 % kyselyyn vastanneista miehistä vastasi opettavansa tai ohjaavansa kansainvälisten tutkinto-ohjelmien opiskelijoita.
- Ammattikorkeakoulukohtaiset erot ovat suuria (kyllä-vastauksia 14 - 62 %).

Taustatiedot		Ammattikorkeakouluopettajien vastaukset					
		Kyllä		Ei		En osaa sanoa	
		n	%	n	%	n	%
Kaikki ammattikorkeakouluista vastanneet (n = 1 251)		561	45	663	53	27	2
Sukupuoli	nainen (n = 771)	330	43	431	56	10	1
	mies (n = 402)	198	49	190	47	14	3
	muut (n = 69)	28	41	38	55	3	4
Koulutusala (yli 20 vastausta)	tietojenkäsittely ja tietoliikenne (n = 65)	44	68	19	29	2	3
	kauppa, hallinto ja oikeustiede (n = 232)	129	56	97	42	6	3
	palveluala (n = 44)	25	46	18	41	1	2
Ammattikorkeakoulu	Savonia (n = 26)	16	62	10	38	-	-
	POLAMK (n = 14)	2	14	12	86	-	-

Ammattikorkeakoulujen opetushenkilöstö: opettaminen ja ohjaaminen ulkomaisessa korkeakoulussa

- 54 % taiteiden ja kulttuurialan opettajista vastasi, että on opettanut tai ohjannut ulkomaisessa korkeakoulussa.
- Kyllä-vastaukset opettajien opettamis- ja ohjauskokemuksista ulkomaisissa korkeakouluissa vaihtelivat 7–67 prosentin välillä eri ammattikorkeakouluissa.

Taustatiedot		Ammattikorkeakouluopettajien vastaukset					
		Kyllä		Ei		En osaa sanoa	
		n	%	n	%	n	%
Kaikki ammattikorkeakouluista vastanneet (n = 1 248)		511	41	728	58	9	0,7
Sukupuoli	nainen (n = 769)	299	39	467	61	3	0,4
	mies (n = 401)	176	44	221	55	4	1
	muut (n = 69)	32	46	35	51	2	3
Koulutusala (yli 20 vastausta)	taiteet ja kulttuuriala (n = 67)	36	54	31	46	-	-
	yhteiskunnallinen ala (n = 32)	17	53	15	47	-	-
	humanistinen ala (n = 33)	17	52	15	45	1	3
Ammatti-korkeakoulu	Arcada (n = 15)	10	67	5	33	-	-
	POLAMK (n = 14)	1	7	13	93	-	-

Ammattikorkeakoulujen opetushenkilöstön näkemyksiä kansainvälisyyden kehittamisestä

”Kansainvälisyyden lisääminen, kieliopintojen mahdollistaminen.”

”Englanninkielisten koulutusohjelmien muuttaminen osittain suomenkielisiksi tai ainakin sellaisiksi, että ne mahdollistaisivat kv-osaajien jäämisen Suomen työmarkkinoille valmistumisen jälkeen. Tämä tarkoittaa korkeakoulupedagogiikan kannalta monikielisuuden, monikulttuurisuuden ja monimuotoisuuden huomioimista pedagogisissa ratkaisuisa, mm. yhteisopettajuutta, kielitietoisuuden integroimista osaksi korkeakoulun kaikkia osa-alueita ja henkilöstön osaamista.”

”Koulutuksen kansainvälisyys integroitu opintojaksojen sisään eikä kansainvälisyyden kehittäminen ole kenenkään vastuulla. Kansainvälistä yhteistyötä halutaan kehittää, mutta siihen ei haluta resursoida.”

”Kansainvälisen osaamisen painotus on merkittävästi vähentynyt rahoitusmallin uudistumisen myötä (aikaisemmin rahoitusta oli kiinnitetty enemmän myös kansainväliseen toimintaan ja yhteistyöhön).”

”Alueellinen yhteistyö yksityisten ja julkisten työelämäkumppaneiden kanssa. TKIO-teema. Kansainvälisyyden huomioiminen entistä enemmän.”

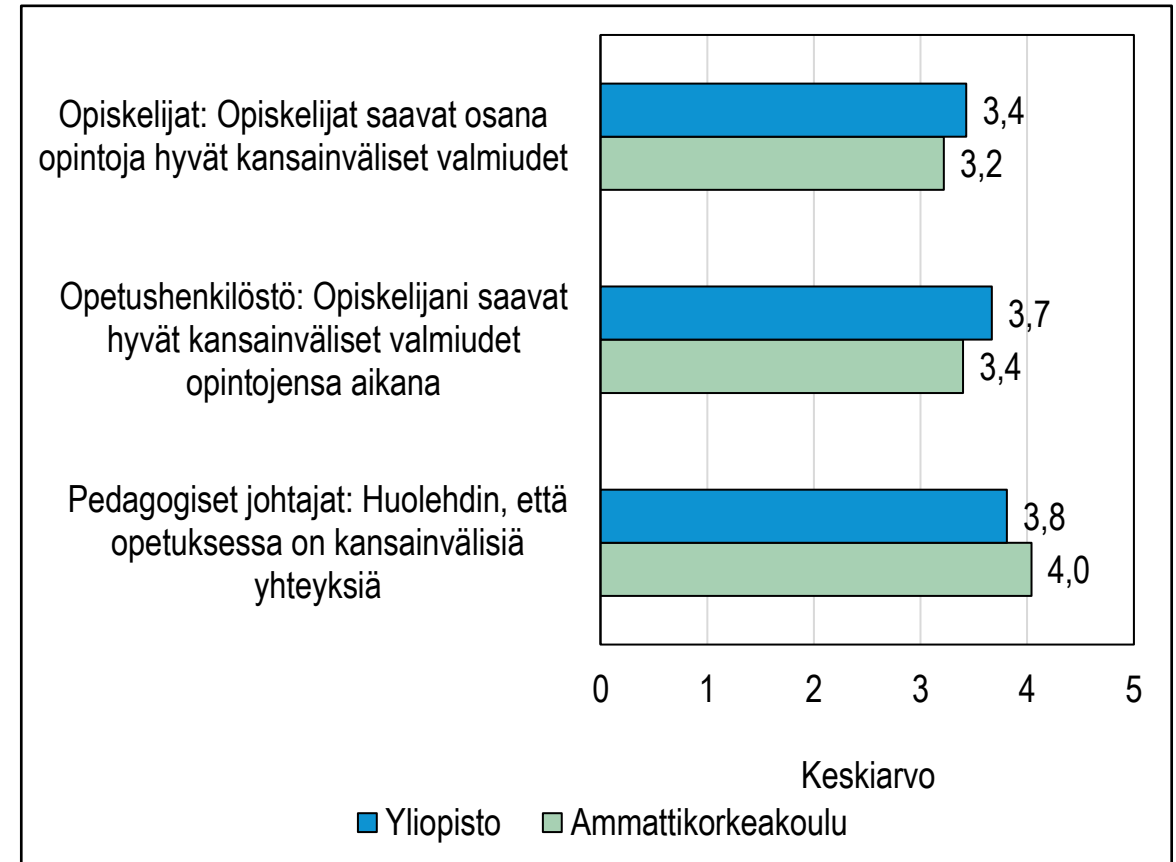

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

**Pedagogisten johtajien ja korkeakoulujen
kansainvälistyminen**

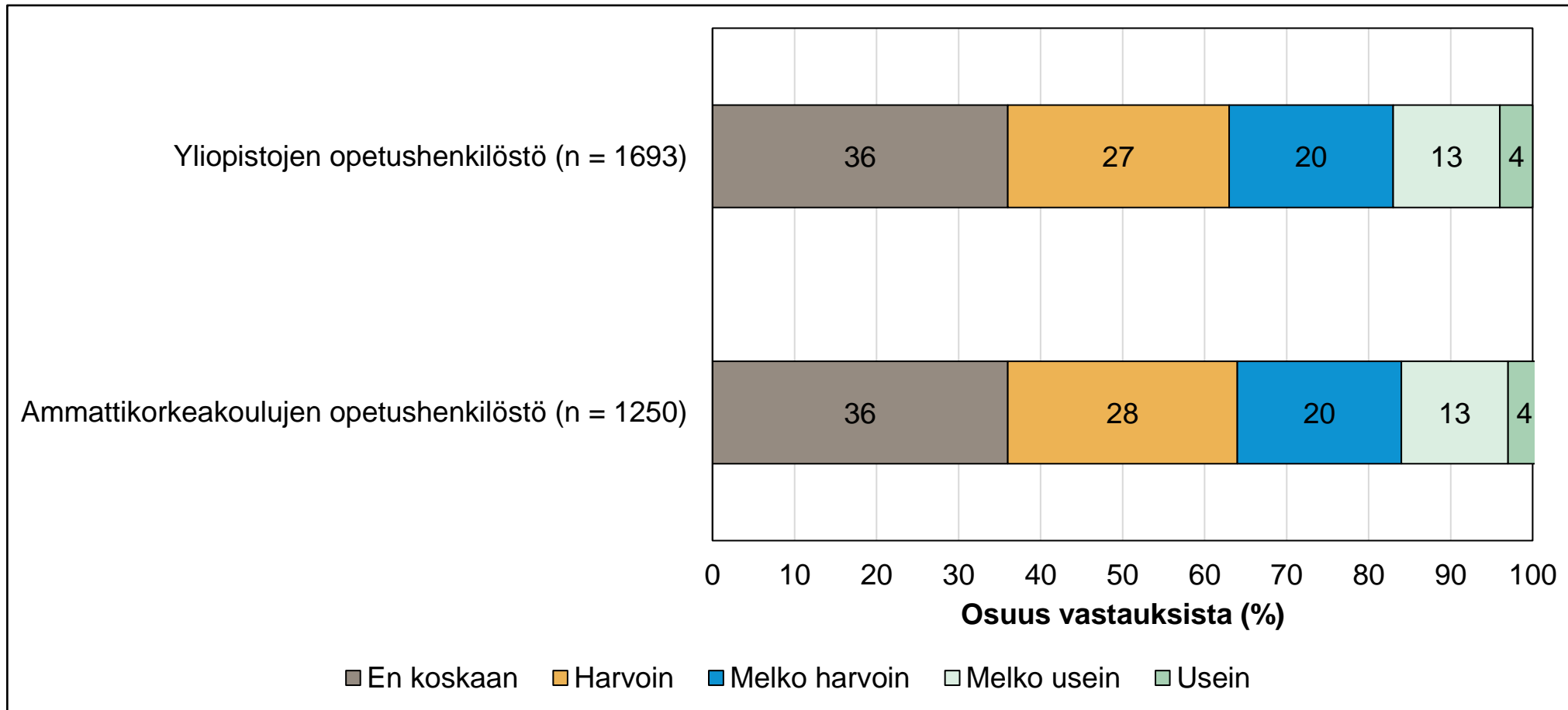
Pedagogiset johtajat huolehtivat opetuksen kansainvälisistä yhteyksistä

- 65 % yliopistojen pedagogisista johtajista vastasi, että he huolehtivat sitä, että opetuksessa on kansainvälisiä yhteyksiä (ka. 3,81; n = 258).
- 78 % ammattikorkeakoulujen pedagogisista johtajista vastasi, että he huolehtivat sitä, että opetuksessa on kansainvälisiä yhteyksiä (ka. 4,04, n = 104).

Asteikko: 1 = täysin eri mieltä, 2 = jokseenkin eri mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 4 = jokseenkin samaa mieltä, 5 = täysin samaa mieltä

Opetushenkilöstö: Teen opetukseen liittyvää yhteistyötä ulkomaisten korkeakoulujen kanssa

Korkeakoulujen korkeakoulupedagogiikkaan liittyvä kansainvälinen yhteistyö

- Verkostot
- Hankkeet
- Mukana tai hakemassa yliopistoallianssiin
- Kumppanuudet kansainvälisten korkeakoulujen kanssa
- Opetusyhteistyö kansainvälisten korkeakoulujen kanssa
- Tutkimus- ja TKI-yhteistyö
- Kaksois- ja yhteistutkinnot
- Opiskelijavaihdot
- Yhteiskehittäminen

”Helsingin yliopiston ja Una Europa -verkoston sekä LERU-verkoston yhteistyö opetuksen kehittämisessä. Tiedekuntatasoisesti ja yksittäisten opettajien toimesta tehdään runsaasti opetuksen kehittämiseen ja tutkimisen liittyvää yhteistyötä. Käynnissä on useita kansainvälisiä tutkimusyhteistyöhankkeita korkeakoulupedagogiikkaan liittyen.” (Korkeakoulukysely, yliopisto)

”Toteutamme kaksoistutkinto- ja Joint Programme -yhteistyötä useamman ulkomaisen kumppanikorkeakoulumme kanssa. Kaksoistutkinto- ja Joint Programme -yhteistyössä vertailemme ja kehittämme opetussuunnitelmia ja opetusmenetelmiä yhdessä ulkomaisten kumppaneidemme kanssa.” (Korkeakoulukysely, ammattikorkeakoulu)

Johtopäätöksiä ja kehittämissuosituksia

Johtopäätöksiä

- Alakohtaiset ja korkeakoulukohtaiset erot olivat suuria kaikkien väittämien vastauksissa. Eri korkeakouluihin ja aloille on muodostunut kulttuureita ja käytänteitä, joissa kannustetaan yhteistyöhön kansainvälisten kumppaneiden kanssa.
- Korkeakoulusektoreiden välillä oli eroja joidenkin väittämien vastauksissa.
- Opiskelijoiden vastauksissa oli paljon en osaa sanoa -vastauksia. Opiskelijat tarvitsevat jatkuvasti tietoa kansainvälisyysmahdollisuuksista.
- Kansainvälisessä opiskelijavaihdossa ja kansainvälisessä työharjoittelussa oleminen on hyvin vähäistä, samoin aikomus lähteä vaihtoon.

Alustavia suosituksia 1/2

- Opiskelijoita tulee kannustaa, rohkaista sekä luoda heille mahdollisuuksia kansainväliseen opiskelijaliikkuvuuteen nykyistä enemmän, jotta opiskelijoiden kansainvälisyysosaaminen kasvaisi ja he osaisivat myös ottaa tulevat kansainväliset opiskelijat mukaan korkeakouluyhteisöön Suomessa.
- Opiskelijoita tulee tiedottaa nykyistä paremmin opintojensa kansainvälisistä verkostoista ja mahdollisuuksista suorittaa osa tutkinnosta ulkomaisessa korkeakoulussa. Korkeakoulujen pitää kehittää vaihtomahdollisuuksista tiedottamista sähköpostilla, sosiaalisen median kampanjoilla ja muilla keinoilla.
- Opetussuunnitelmiin tulee jättää tilaa (mobility window) kansainvälisyydelle. Jokaisen opiskelijan olisi saatava mahdollisuus parantaa kansainvälisyys-, monikulttuurisuus- ja diversiteettiosaamista, vaikka he eivät haluaisikaan matkustaa. Opiskelijoita tulee kannustaa maata pitkin matkustamiseen.

Alustavia suosituksia 2/2

- Kansainvälistä liikkuvuutta tulee tukea stipendijärjestelmällä.
- Koko korkeakoulun kulttuurin tulee tukea opiskelijoiden kansainvälistymistä.
- Opetushenkilöstöä tulee kannustaa tekemään nykyistä enemmän opetukseen liittyvää kansainvälistä yhteistyötä. Kun korkeakoulun henkilöstö on kansainvälistä, opiskelijoiden on nykyistä helpompi myös kansainvälistyä.
- Henkilöstön kansainvälisiä valmiuksia tulee vahvistaa kotikansainvälistymisen ja yhteistyösuhteiden avulla sekä jakamalla parhaita käytäntöjä kansallisesti ja alueellisesti.
- Korkeakoulukohtaisia ja alakohtaisia eroja tulee pienentää toisilta oppimisella ja hyvien käytänteiden jakamisella.
- Pedagogisten johtajien tulee kannustaa opettajia kansainvälisyyteen ja sitä kautta edistää myös opiskelijoiden kansainvälistymistä.

Lisätietoa Korkeakoulupedagogiikan tila ja uudistaminen -arvioinnista

- Arviointiraportti
- Lehdistötiedote
- Päätöstilaisuudessa esitetty diasarja
- Tiivistelmäjulkaisu

Korkeakoulupedagogiikan kehittämisen huoneentaulut eri systeemisille tasoille

- Korkeakoulupedagogiikan kehittämisen huoneentaulu pedagogisille johtajille
- Korkeakoulupedagogiikan kehittämisen huoneentaulu opettajille
- Korkeakoulupedagogiikan kehittämisen huoneentaulu opiskelijoille

Tulossa

- Kansainvälisyysosaamisen kehittäminen korkeakoulutuksessa -julkaisu

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Kiitos!

